

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ІНСТЫТУТ ПРАБЛЕМ КУЛЬТУРЫ

*Дапушчана
Міністэрствам культуры
Рэспублікі Беларусь*

У. М. Гром

ДУДАРЭНЬКУ-ТАСПАДЭНЬКУ

Рэпертуарны зборнік
для аматараў ігры на дудзе

МІНСК 1999

ББК Щ953.2
Г87
УДК 784,6(=82,6):788.91

Укладальнік **У. М. Гром**, мастацкі кіраўнік фальклорнага ансамбля "Крупіцкія музыкі", заслужаны работнік культуры Рэспублікі Беларусь

Рэцэнзент **М. А. Казінец**, народны артыст Рэспублікі Беларусь, прафесар, галоўны дырыжор Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра імя І. Жыновіча

*Рэкамендавана да выдання рэдакцыйным саветам
Беларускага інстытута праблем культуры*

Зборнік змяшчае апрацоўкі народных песень, прызначаных для выканання на вядомым народным інструменце – дудзе.

Рэкамендуецца аматарам ігры на дудзе, навучэнцам сярэдніх і вышэйшых навучальных устаноў культуры і мастацтва.

Слушая дуду, невольно переносишься к той отдалённой старине, когда не было ни скрипок, ни гуслей, и только под звуки дуды древние дреговичи и древляне совершали свои игрища, описанные Нестором, с которых "умыкали" себе жён. Настолько своеобразна и дика мелодия дуды.

Романов Е. Р. Виленский календарь. 1910 г.

Дуда — старадаўні духавы інструмент, распаўсюджаны ў многіх краінах свету. Назва гэтага інструмента ў розных народаў свая: у рускіх — валынка, ва ўкраінцаў — каза, балгар — гайда, французаў — мюзет, эстонцаў — торупіль, армян — паракабзук, немцаў, галандцаў — дудэль-зак.

Першыя звесткі аб беларускай дудзе сустракаюцца ў помніку старажытнабеларускай літаратуры "Аповесці аб трох каралях — вешчунах". У сярэдзіне XIX ст. апісанне дуды зрабіў Н.Анімеле ў зборніку "Быт беларускіх сялян".

На працягу многіх гадоў займаліся вывучэннем гэтага інструмента Е.Раманаў і М.Нікіфароўскі, якія падрабязна апісалі склад дуды і яе функцыі. У наш час гэтую справу падоўжыла прафесар Беларускай акадэміі музыкі І.Назіна ў сваёй кнізе "Беларускія музычныя інструменты", т. I.

Існуе два віды інструмента: усходнееўрапейскі (з адным пішчыкам) і заходнееўрапейскі (з двума пішчыкамі, як у габо). Часцей сустракаюцца інструменты больш простыя, з адным басуючым гукам, а больш складаныя, якія маюць ад трох і болей басуючых гукаў, у народзе называлі маццянкамі.

Беларуская дуда складаецца з чатырох асноўных частак: скуранага мяшка, драўлянай "соскі", праз якую паддуваецца паветра, перабору "жалейкі", гуку "бурдона". Па вонкавым выглядзе інструмент нагадвае вялікую гусь, у "шыі" якой замацоўваецца жалейка з шырокай адтулінай-рагаўнём знізу, што нагадвае курыцельную люльку. На другім канцы, дзе ў "гусі" хвост, замацоўваецца дудка-рагавень большых памераў і з большай люлькай напрыканцы. Там, дзе ў "гусі" спіна, устаўлена драўляная "соска". Скураны мяшок раней выраблялі з барсука, казы, а пазней — са скуры маладога цяляці. Вельмі важна, каб скура была добра выраблена, была мяккай, не прапускала паветра, а самае галоўнае, магла забіраць вільгаць, якая пры дрэнным вырабе скуры асядае на пішчыкі, і дуда хутка губляе свой строй. Соска, перабор і гук вырабляліся з клёну, пажадана з аднаго і таго ж. Як правіла, усе драўляныя часткі тачыліся на такарным станку, у кожнай з іх на ўсю даўжыню свідраваліся альбо выпальваліся адтуліны. У верхніх частках жалейкі і гуку замацоўваліся пішчыкі, якія даўней вырабляліся з чароту альбо з гусінага

п'яра. Сучасныя майстры выкарыстоўваюць пластык, бамбук. Рагаўні для жалейкі і гуку выразаліся з карэльскай бярозы, аздабляліся геаметрычнай разьбой альбо абкладаліся сярэбраным арнамантам і вельмі цаніліся дударамі. Па традыцыі ў сем'ях дудароў рагаўні перадаваліся ад бацькі да сына, унука і г. д.

Жалейка (перабор) мае сем ігравых адтулін, шэсць з якіх выразаюць зверху і адну — ззаду, што ў выніку дае дыятанічны гукарад у памерах актавы.

Строй дуды, для якой падрыхтаваны гэты зборнік, выглядае наступным чынам: жалейка "Рэ" першай — "Рэ" другой, бурдон "Ля" вялікай актавы.

Такім чынам, пры ігры атрымліваецца двухгалоссе з арганым пунктам. На Беларусі дуда выкарыстоўвалася як сольны і ансамблевый інструмент. Яна гучала разам са скрыпкай, цымбаламі, бубнам. Вельмі рэдка дудары ігралі разам, што звязана са строем інструмента, які вырабляўся ўручную, і кожны дудар падстройваў дуду па-свойму. У XVI–XVII стст. дуда гучала ў дамах знакамітых людзей. Без дуды не абходзілася ні адно свята. Яна гучала на ігрышчах, кірмахах, сямейных абрадах, на калядных і валачобных абходах.

У духоўным жыцці беларусаў дуда выконвала важную і разнастайную ролю. З дудой звязаны шэраг народных прымавак і прыказак: "Купіў дуду на сваю бяду", "На дудзе іграць — не поле араць", "Як ад дуды — нікуды". Па сённяшні дзень на Лепельшчыне бытуе прымаўка: "Дудзіш, як дуда кугоньская" (ад назвы вёскі Кугоні). Многія беларускія вёскі і прозвішчы таксама звязаны з назвай інструмента: Дударавы, Дудзічы, Дудараў, Дударэнкаў і інш.

Тэрыторыя распаўсюджвання беларускай дуды — Віцебшчына, паўночна-заходняя і ўсходняя часткі Міншчыны, паўночная частка Гродзеншчыны. Напрыканцы XIX ст. дудары становяцца вялікай рэдкасцю, што звязана са з'яўленнем гармоніка, інструмента больш надзейнага і з большымі выканальніцкімі магчымасцямі. Адным з недахопаў дуды было тое, што яна хутка выходзіла са строю, і патрэбен быў пэўны час, каб яе адладзіць. Таксама яна не мела мінорных таноў.

Апошняе выступленне беларускага дудара з Віцебшчыны Івана Гвоздзя адбылося ў Полацку ў 1951 г., аб чым пісала газета "Літаратура і мастацтва" 17 кастрычніка 1951.

Апошнім часам на хвалі адраджэння беларускай культуры, станаўлення нацыянальнай самасвядомасці, асабліва сярод моладзі, праяўляецца вялікая цікавасць да дуды.

Сучасныя беларускія музычныя майстры практычна адрадзілі выраб гэтага інструмента і вярнулі яго да жыцця. Плённа працуюць у гэтым накірунку Усевалад Жукоўскі, Віктар Кульпін, Алесь Лось, Уладзімір Пузыня.

Аўтар прапанаванага зборніка спадзяецца, што матэрыял, уключаны ў яго, дапаможа аматарам цудоўнага старадаўняга інструмента ўзбагаціць свой выканальніцкі рэпертуар і данесці да нашчадкаў водгукі мінулых стагоддзяў.

Саўка ды Грышка

Калядная песня, запісаная на Гродзеншчыне ў 1910 г. Апошнім часам падаецца як дзіцячая гульня:

Саўка ды Грышка ладзілі дуду,
Павесяліцца, каб прагнаць нуду...

Мелодыя вельмі падобная на крысмасаўскія (калядныя) песні Заходняй Еўропы.

Не вельмі хутка

Дуда

* Бурдон гучыць актавай ніжэй

The musical notation for 'Саўка ды Грышка' is written on two staves. The first staff is labeled 'Дуда' (Duda). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes. Below the first staff, there are four bar lines with a bass clef and a flat sign, indicating the drone. A note with an asterisk is placed under the first bar line. The second staff continues the melody, also with a drone indicated below.

А ў лесе, лесе ды на верасе

Валачобная песня, запісаная У.Тэраўскім у Чэрвеньскім раёне Мінскай вобласці. Даўней сярод удзельнікаў валачобных абходаў быў дудар, яму прысвечаліся цэлыя радкі валачобных песень:

А нашаму дудару – хоць кусок сала...
Хоць кусок сала – дуду падмазаць,
Каб яна йграла, не залягала.

Не вельмі хутка

Дуда

The musical notation for 'А ў лесе, лесе ды на верасе' is written on three staves. The first staff is labeled 'Дуда'. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes. Below the first staff, there are five bar lines with a bass clef and a flat sign, indicating the drone. A note with a '3' above it is placed under the third bar line. The second and third staves continue the melody, also with a drone indicated below.

Добры вечар, госці

Вясельная песня, запісаная У.Громам у Чашніцкім раёне Віцебскай вобласці. На вяселлі адным з самых паважаных гасцей быў дудар, ігра якога суправаджала ўвесь вясельны абрад.

Добры вечар, госці!
Просім вас, міласці,
Каб вы пілі,елі,
Всяленька сядзелі.
Добрыя мыслі мелі,
Харошыя песні пелі...

Паказана гучанне дуды ў верхнім рэгістры.

Умерана

Дударэньку — гаспадарэньку

Жартоўны дыялог дудара з маладой у дзень вяселля, дзе ён выконвае ролю бацькі, які звычайна падказваў маладой, як сябе паводзіць у час вясельнага абраду. Цікава, што характарыстыка маладой падаецца на памер 3/4, а дудара — на 4/4. Адзін з яскравых прыкладаў, калі дудар пакідаў паддуваць у дуду паветра і падпяваў, а інструмент працягваў гучаць.

Словы песні запісаў А.Рыпінскі, а мелодыю — А.Лось у 1985 г. ад старэнькага музыкі — скрыпача ў г. Вілейка Мінскай вобласці, які чуў гэтую песню ў выкананні сапраўднага дудара.

Памяркоўна

Ду - да-рэнь-ку - гас - па-дэнь-ку, ужо ж мя - не за - ру - чы -

- лі. Ні-чо - га, ня-бо-га, не бой-ся ні-ко-га, я з та - бо - ю са сва-ёй ду - до - ю.

- Маладая: Дударэньку – гаспадэньку!
Ужо ж мяне заручылі.
- Дудар: Нічога, нябога, не бойся нікога,
Я з табою са сваёй дудою.
- Маладая: Дударэньку – гаспадэньку!
А ўжо ж мяне ў клець вядуць.
- Дудар: Нічога, нябога, не бойся нікога,
Я з табою са сваёй дудою.
- Маладая: Дударэньку – гаспадэньку!
А ўжо ж мяне спаць кладуць.
- Дудар: Паступай, як знаеш, сама розум маеш.
Я з сваёй дудою пайду да дому.

Учора лісухна ў госцях была

Жартоўная песня, запісаная Г.Цітовічам у Мядзельскім раёне Мінскай вобласці. Як і ў папярэднім выпадку, песня складзена ў форме дыялогу дудара (заяц) з маладой дзяўчынай (лісухна). Адзін з тыповых прыкладаў песні, якая выконвалася менавіта пад дуду.

Памяркоўна

Спевы

Учо - ра лі - сух - на ў гос - цях бы - ла,

Дуда

з зайцам пад ручку к до-му і-шла, а ўлез-ла ў нор-ку - ў нор-цы ма-роз,

за-яц-па-га-нец сне-гу на-нёс. Каб я пра-ва-ліў - ся, *f*

каб я ў-та-піў - ся, каб я мар-на пра-паў, як я лап-кі аб-тра-саў, аб-тра-саў. *rit.*

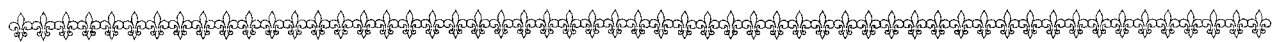
Дзяўчына: Учора лісухна ў гасцях была,
З зайцам пад ручку к дому ішла.
А ўлезла ў норку – у норцы мароз:
Заяц-паганец снегу нанёс.

Дудар: Каб я праваліўся, каб я ўтапіўся,
Каб я марна прапаў, як я лапкі абтрасаў, абтрасаў.

Ах, Мічэк

Твор з "Полацкага сшытка". Танец не мае жанравай характарыстыкі, як і шэраг другіх твораў з гэтага зборніка, у якім сабрана папулярная музыка XVI–XVII стст.

Улічваючы выканальніцкія рэкамендацыі аднаго са складальнікаў "Полацкага сшытка" Н.І.Выграненкі, верхні голас аддадзены флейце, а ніжні – віяланчэлі. Танец мог выконвацца і пад дуду.

Жартаўліва

Музыкальная партытура для **Дуда** і **Бубен**.

Дуда: Трэція перадача (3-я перадача) у галоўным ключу (два дыяпазіны), 2/4 такт. Пачатак з *f*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *f*.

Бубен: Пачатак з *f*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *f*.

Скакуха

Танец з рукапіснага зборніка "Танцы людowy Мінскай губерні" ураджэнца в. Дудзічы Мінскай вобласці, славу тага скрыпача і кампазітара М.К.Ельскага. Арыгінал запісу зроблены для скрыпкі.

Не вельмі хутка

Музыкальная партытура для **Скрыпка** і **Дуда**.

Скрыпка: Пачатак з *mf*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *mf*.

Дуда: Пачатак з *mf*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *mf*.

Хутка

Музыкальная партытура для **Скрыпка** і **Дуда**.

Скрыпка: Пачатак з *f*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *f*.

Дуда: Пачатак з *f*. Другая перадача (2-я перадача) у галоўным ключу, 2/4 такт. Пачатак з *f*.

Ах ты, дудка мая

Жартоўная беларуская народная песня, запісаная Е.Раманавым у 1909 г. ад дудара ў Дзісенскім павеце Віцебскай губерні. Песня мае некалькі варыянтаў: "Ці не дудка мая", "Я цяцерку пасу" і інш. Даўней ні адзін вясельны абрад на Віцебшчыне і Міншчыне не абыходзіўся без гэтай песні. Вось як гэта апісвае Р.Друцкі-Падбярэцкі: "Калі вясельны поезд нявесты вяртаецца з царквы, госці, што сядзяць у калясе, спяваюць песні, падладжваючыся пад беларускую дуду, якая, не сціхаючы, што ёсць моцы, гудзе сабе ўсю дарогу звычайную манатонную песню:

Пацяраў я дуду, іх, вох!

На паповым луку, іх, вох!...

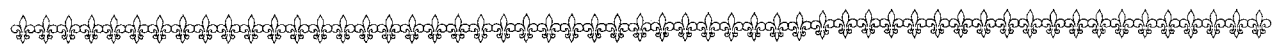
Песня была ў рэпертуары знакамітага беларускага спевака М.Забэды — Суміцкага.

Хутка

Музыкальная партытура для трох інструментаў: Спевы, Скрыпка і Дуда. Партытура ўключвае наступныя элементы:

- Спевы:** Пяць тактаў з нотай "а" (а-а-а-а-а).
- Скрыпка:** Пяць тактаў з фартысма (f) і трэма (tr) на першых чатырох тактах.
- Дуда:** Пяць тактаў з фартысма (f) на пятым такце.

Тэмпа і метр: 3/4.

1. Ах ты, *mf*

дуд - ка ма - я, ды ух, я! Ве - ся - луш - ка ма - я, ды ух, я! Ве - ся -

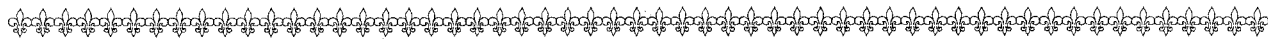
mf *mf*

лі - ла мя - пе, ды ух, я! На чу - жой ста - ра - не, ды ух, я!

mf *f*

2. Бы - ло ў баць - кі тры сы - ны, ды

mf

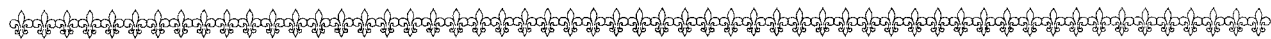
ух, я! У - се ж я - ны Ва - сі - лі, ды ух, я! А - дзін ко - ней па - се, ды

tr

ух, я! Дру - гі лап - ці пля - це, ды ух, я! Трэ - ці ся - дзіць на ка - мен - ні,

ух, я! Дзер - жыць ду - ду на ра - ме - ні, ух, я!

f

3. І- шлі дзеў - кі з я - га - док, ды ух, я! Зай- шлі

mf

да нас на та- нок, ды ух, я! Ка- лі лас - ка, ска- чы- це, ух, я! Толь- кі

mf

гро - шы пла- ці - це, ух, я!

f

1. *Ах ты, дудка мая, ды ух,я!
Весьялушка мая, ды ух,я!
Весьяліла мяне, ды ух,я!
На чужой старане, ды ух,я!*
2. *Было ў бацькі тры сыны, ды ух,я!
Усе ж яны Васілі, ды ух,я!
Адзін коней пасе, ды ух,я!
Другі лапці пляце, ды ух,я!
Трэці сядзіць на каменні, ух,я!
Дзержыць дуду на рамені, ух,я!*
3. *Ішлі дзеўкі з ягадок, ды ух,я!
Зайшлі да нас на танок, ды ух,я!
Калі ласка, скачыце, ух,я!
Толькі грошы плаціце, ух,я!*

У карчомцы

Мелодыю запісаў А.Лось у г. Вілейка Мінскай вобласці. Калі слухаеш твор, узгадваеш гравюру Р.Жукоўскага "Ля беларускай карчмы", у цэнтры якой адлюстраваны дудар. Твор мог трапіць у Беларусь ад скамарохаў, на якіх у сярэдзіне XVII ст. было ганенне. Усім вядомы выпадак, калі расійскі цар Аляксей Міхайлавіч даў загад, каб сабралі ўсе д'ябальскія інструменты і знішчылі. Было сабрана 5 падвод, якія потым спалілі. У пошуках заробку скамарохі пайшлі на захад.

Дыяпазон спеву ў памерах кварты, што сведчыць аб старадаўнім паходжанні твора. У музычнай разыгроўцы праслухоўваюцца інтанацыі знакамітай "Барыні" – танца, які быў вельмі папулярны ў Расіі і Беларусі. Ёсць звесткі, што аўтарам музыкі да танца "Барыня" з'яўляецца наш знакаміты зямляк, першы настаўнік кампазітара М.Агінскага Восіп Казлоўскі, які ў свой час быў дырэктарам імператарскіх тэатраў у Пецяярбурзе. А музыку да "Барыні" ён пісаў як да салоннага танца.

Калі чуеш тэкст "У карчомцы": "Як у горадзе – сталіцы цар сасватаў тры дзявіцы...", – дык міжвольна прыгадваеш "Казку аб цары Салтане" А.С.Пушкіна. Апрацоўка разлічана на выкананне песні дударом, калі не паддуваецца паветра ў дуду. Улічваючы асаблівасці мужчынскага голасу (гучыць на актаву ніжэй), кожны інструмент мае свой рэгістр: скрыпка гучыць у другой актаве, жалейка дуды – у першай, голас – у малой, бурдон дуды – у вялікай актавах.

Умерана скоро

Спеви

Скрыпка

Дуда

f

f

У кар-чом-цы, у карч-ме рас-ка-за-лі

f

tr

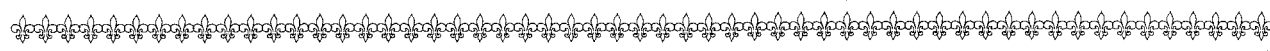
лю-ді мнє. Як у го-ра-

f

tr

-дзе-ста-лі-цы цар са-сва-таї тры дзя-ві-цы.

f

Ад - на доўб - ня - ю ста - я - ла, дру - га кор - чам вы - гля - да - ла,

mf

ну, а трэ - ця ха - ра - ша, для мя - не бы па - ды - шла.

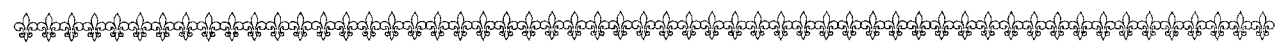
p *f*

Топ - ну - ла нож - кай, ды дру - гой трош - кі.

f

Ой, ска - чы, ска - чы на - га, а за ёй ска - чы дру - га.

mf

Ра-зы-шлі-ся ты-я но-гі,

ды па-бег-лі па да-ро-зі...

У карчомцы, у карчме расказалі людзі мне,
Як у горадзе – сталіцы цар сасватаў тры дзявіцы.
Адна доўбняю стаяла, друга корчам выглядала,
Ну, а трэця – хараша, для мяне бы падышла,
Топнула ножкай ды другой трошкі.
Ой, скачы, скачы, нага, а за ёй скачы друга!
Разышліся твая ногі ды пабеглі па дарозі...

Мой міленькі памёр

Жартоўныя прыпеўкі для жаночага дуэта. Запісаў у 1908 г. М.Чуркін у Слонімскім павеце Гродзенскай губерні.

Маладая жанчына распавядае пра дуду, што засталася вісець у каморы ад дудара, які быў яе мужам і памёр, бо быў намнога старэйшы за яе. Згодна з каталіцкай традыцыяй ("Усяго чатыры нядзелі, як на дуды мы глядзелі"), калі прайшло 30 дзён пасля хаўтур, то дуда зноў загучала. Пад яе гукі пайшоў у скокі і малады хлопец, што завітаў да маладзіцы...

Не вельмі хутка

Спе́вы

1. Мой мі-лень-кі

Скры́пка

f *tr*

Цымба́лы

f *tr*

Ду́да

f

па - ме́р, па - ме́р, у ка - мо - ры ду - ды за - пе́р. Ах, ду - ды, ма - е ду - ды,

mf *mf*

я мла - да ту - ды, сю - ды. 2. Уся - го ча - ты - ры ня - дзе - лі, як на ду - ды

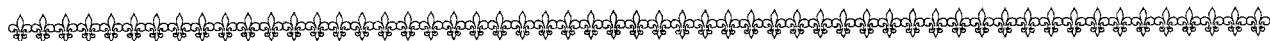
tr *tr*

мы гля-дзе-лі. Ах, ду-ды, ма-е ду-ды, я мла-да ту-ды, сю-ды.

3. Пай-шоў хло-пец па ка-мо-ры, то ў пры-сяд-ку, то ў да-ло-ні. Ах, ду-ды, ма-

-е ду-ды, я мла-да ту-ды, сю-ды.

First system of musical notation. It consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contains whole rests. The second and third staves are treble clefs with the same key signature, containing eighth and sixteenth note patterns. The bottom staff is a bass clef with the same key signature, containing eighth notes and rests, with a fermata over the first two measures.

Second system of musical notation. It consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contains eighth notes. The second and third staves are treble clefs with the same key signature, containing eighth notes and rests. The bottom staff is a bass clef with the same key signature, containing eighth notes and rests, with a fermata over the first two measures.

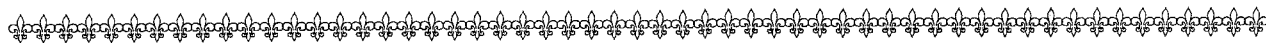
4. Пай-шла ўклець ды му - ку бра - ці, знай-шла ду-ду, ста - ла гра - ці.

Third system of musical notation. It consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contains eighth notes. The second and third staves are treble clefs with the same key signature, containing eighth notes and rests. The bottom staff is a bass clef with the same key signature, containing eighth notes and rests, with a fermata over the first two measures.

Ах, ду - ды, ма - е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды. 5. Ста - ла я ды

tr

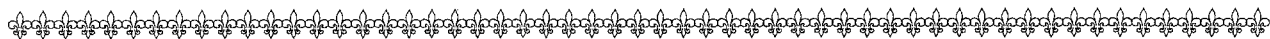
tr

му - ку се - яць, стау на ду - ды ве - цер ве - яць. Ах, ду - ды, ма -

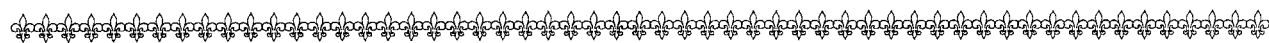
- е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды. 6. Ста - ла блін - цы

рас - чы - ня - ці, ста - лі ма - е ду - ды гра - ці. Ах, ду - ды, ма -

- с ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды.

7. Пя - ку блін - цы і пя - чон - ку ма - ла - дзень - ка -

- му хлап - чон - ку. Ах, ду - ды, ма - е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды.

f

f

Мой міленькі памёр, памёр,
У каморы дуды запёр.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Усяго чатыры нядзелі,
Як на дуды мы глядзелі.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пайшоў хлопец па каморы
То ўпрысядку, то ў далоні.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пайшла ў клець ды муку браці,
Знайшла дуду, стала йграці.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Стала я ды муку сеяць,
Стаў на дуды вецер веяць.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Стала блінцы расчыняці,
Сталі мае дуды граці.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пяку блінцы і пячонку
Маладзенькаму хлапчонку.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Журба

Скрыпічны найгрыш запісаў Д.Кудзін ад вясковага музыкі ў Вілейскім раёне Мінскай вобласці. Тэма вельмі падобная на мелодыю восеньскай песні "Пасціла ўдоўка", якую запісаў А.Ліс таксама на Вілейшчыне.

Адзін з тых рэдкіх выпадкаў, калі дуда гучыць у міноры.

Павольна

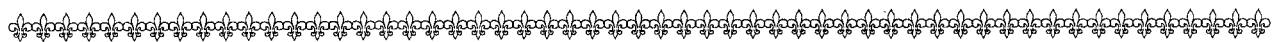
Скрыпка

Цымбалы

Дуда

Басэсія

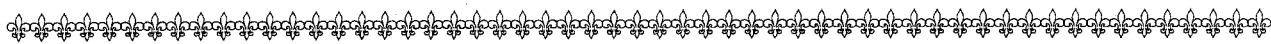
Рухава

First system of musical notation. The first staff (treble clef) begins with a repeat sign and a *mf* dynamic marking. The second staff (treble clef) begins with a repeat sign and a *mp* dynamic marking. The third staff (treble clef) begins with a repeat sign. The fourth staff (bass clef) begins with a repeat sign and a *mp* dynamic marking. The system concludes with a double bar line.

Second system of musical notation. The first staff (treble clef) begins with a repeat sign. The second staff (treble clef) begins with a repeat sign. The third staff (treble clef) begins with a repeat sign. The fourth staff (bass clef) begins with a repeat sign. The system concludes with a double bar line.

Third system of musical notation. The first staff (treble clef) begins with a repeat sign and a *p* dynamic marking. The second staff (treble clef) begins with a repeat sign and a *mf* dynamic marking. The third staff (treble clef) begins with a repeat sign. The fourth staff (bass clef) begins with a repeat sign and a *mf* dynamic marking. The system concludes with a double bar line.

The first system of musical notation consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It contains four measures of music, each starting with a quarter rest followed by a pair of eighth notes. The second staff is in treble clef and contains four measures of eighth-note runs. The third staff is in treble clef and contains four measures of half notes, each with a dotted quarter note and a half note. The fourth staff is in bass clef and contains four measures of eighth-note runs.

The second system of musical notation consists of four staves. The top staff is in treble clef and contains four measures of music, starting with a half note and a quarter note. The second staff is in treble clef and contains four measures of eighth-note runs. The third staff is in treble clef and contains four measures of half notes, each with a dotted quarter note and a half note. The fourth staff is in bass clef and contains four measures of eighth-note runs.

The third system of musical notation consists of four staves. The top staff is in treble clef and contains four measures of music, with a first ending bracket over measures 9-10 and a second ending bracket over measures 11-12. The second staff is in treble clef and contains four measures of eighth-note runs. The third staff is in treble clef and contains four measures of half notes, each with a dotted quarter note and a half note. The fourth staff is in bass clef and contains four measures of eighth-note runs.

Юрчка

Старадаўні беларускі танец. Мелодыю запісаў Г.Цітовіч ад былога ўдзельніка ансамбля Ігната Буйніцкага Івана Куклінскага ў Шаркоўшчынскім раёне Віцебскай вобласці. Звычайна танец выконваўся з прыпеўкамі.

Жыва

Скрыпка

Цымбалы

Дуда

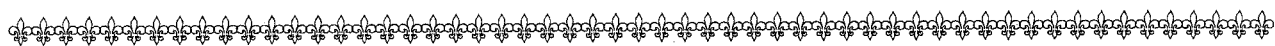
Басэтя

pizz.

mf

f

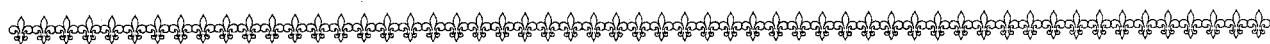
arco

First system of musical notation, featuring four staves. The top staff includes dynamic markings *f*, *pizz.*, *arco*, and *pizz.*. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time.

Second system of musical notation, featuring four staves. The top staff includes dynamic markings *arco*, *pizz.*, *arco*, *pizz.*, and *arco*. The music continues in G major and 4/4 time.

Third system of musical notation, featuring four staves. The music continues in G major and 4/4 time.

First system of musical notation, featuring four staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. A *pizz.* (pizzicato) instruction is present above the first staff.

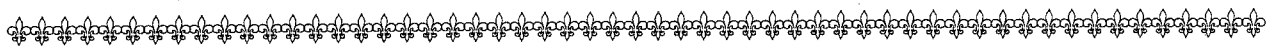
Second system of musical notation, featuring four staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. An *arco* (arco) instruction is present above the first staff.

Third system of musical notation, featuring four staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

The first system of musical notation consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a series of eighth and sixteenth notes, followed by a rest, and then a short melodic phrase marked with a forte (*f*) dynamic. The second staff is also in treble clef and contains a series of eighth notes and rests. The third staff is in treble clef and contains a series of eighth notes and rests, with a fermata over the first measure. The fourth staff is in bass clef and contains a series of eighth notes and rests.

The second system of musical notation consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a series of eighth and sixteenth notes, followed by a rest, and then a short melodic phrase marked with a forte (*f*) dynamic. The second staff is also in treble clef and contains a series of eighth notes and rests. The third staff is in treble clef and contains a series of eighth notes and rests, with a fermata over the first measure. The fourth staff is in bass clef and contains a series of eighth notes and rests. Dynamics include *mf*, *mp*, *f*, and *ff*.

Мікіта

Старадаўні мужчынскі беларускі танец, у якім хлопцы спаборнічалі паміж сабой, скачучы цераз палкі. Прыпеўкі да танца запісаў Г.Цітовіч у Пастаўскім раёне Віцебскай вобласці:

На дудзе Мікіта грае,
А мядзведзь яму спявае,
Мікіта, Мікіта,
Так і гэтак, Мікіта.

Склад інструментальнага ансамбля: дуда, скрыпка, цымбалы, басэтля.

Хутка

Скрыпка

Цымбалы *f*

Дуда

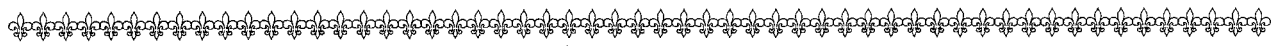
Басэтля

f

mf

f

mf

First system of musical notation, measures 1-4. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff is also in treble clef with the same key signature, containing a rhythmic accompaniment of eighth notes. The third staff is in treble clef with the same key signature, containing a bass line with eighth notes. The fourth staff is in bass clef with the same key signature, containing a bass line with eighth notes. The dynamic marking *mp* (mezzo-piano) is placed below the second staff at the end of measure 4.

Second system of musical notation, measures 5-8. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second, third, and fourth staves are in treble and bass clefs with the same key signature, and they are mostly empty, indicating rests for the instruments. A first ending bracket labeled "1." is placed above the top staff, spanning measures 7 and 8.

Third system of musical notation, measures 9-12. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff is in treble clef with the same key signature, containing a rhythmic accompaniment of eighth notes. The third staff is in treble clef with the same key signature, containing a bass line with eighth notes. The fourth staff is in bass clef with the same key signature, containing a bass line with eighth notes. The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is placed below the second staff at the beginning of measure 9. The dynamic marking *f* (forte) is placed below the second staff at the beginning of measure 10. A second ending bracket labeled "2." is placed above the top staff, spanning measures 9 and 10.

First system of musical notation, measures 1-4. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melodic line with eighth and quarter notes, featuring a first ending bracket over measures 3 and 4. The second staff is in treble clef and contains a continuous eighth-note accompaniment. The third staff is in treble clef and contains a bass line with half notes and whole notes, some of which are beamed together. The fourth staff is in bass clef and contains a simple bass line with quarter and half notes.

Second system of musical notation, measures 5-8. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef and begins with a forte dynamic marking (*f*). It contains a melodic line with eighth and quarter notes. The second staff is in treble clef and contains a continuous eighth-note accompaniment. The third staff is in treble clef and contains a bass line with half notes and whole notes, some of which are beamed together. The fourth staff is in bass clef and contains a simple bass line with quarter and half notes.

Third system of musical notation, measures 9-12. The system consists of four staves. The top staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and quarter notes, featuring a first ending bracket over measures 11 and 12. The second staff is in treble clef and contains a continuous eighth-note accompaniment. The third staff is in treble clef and contains a bass line with half notes and whole notes, some of which are beamed together. The fourth staff is in bass clef and contains a simple bass line with quarter and half notes.

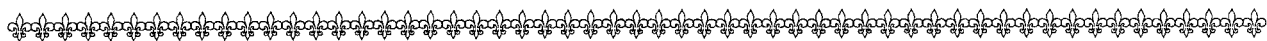
Кругавая

Старадаўні беларускі танец. Твор узяты з фартэпіянай сюіты "Беларускае вяселле" беларускага кампазітара XIX ст. Антона Абрамовіча, ураджэнца Віцебшчыны. У аснове сюіты – сюжэт вясельнага абраду, што абумовіла выкарыстанне мелодый народных песен і танцаў, інтанацыйных зваротаў, уласцівых беларускаму фальклору. Вось як апісаў "Кругавую" ў вясельным беларускім абрадзе Р.Друцкі-Падбярэцкі: "Кругавая" – адзін з самых любімых танцаў беларусаў. Малады хлопец, знайшоўшы прыгожую дзяўчыну, бадзёра становіцца на сярэдзіну круга, папраўляючы пояс. Чуюцца гукі дуды, і танцор спрытна абхоплівае стан маладой дзяўчыны, паварочвае і перакідвае яе ў такт гэтай дуды і скрыпкі, прытупваючы абцасамі і прыпяваючы вершаваныя двухрадкоўі. Танцораў цэлы рад. Першы ў радзе выдумляе фігуры, якія дакладна паўтараюць астатнія. Кружацца ў адзін бок да таго часу, пакуль могуць, потым кружацца ў другі бок; увесь час мяняюць рукі і позы, як у даўнейшым паланэзе.

Нягледзячы на тое, што танец жывы і рухавы, усё ж ён сумны, таму што аднастайны".

Жыва

The musical score is written for five instruments in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The instruments are listed on the left: Скрыпка (Violin), Цымбалы (Cymbals), Дуда (Duduk), Капшук Бубен (Kasha/Bubba), and Басэтя (Bass). The Violin, Cymbals, and Bass parts consist of whole rests across all five measures. The Duduk part plays a continuous eighth-note melody, starting with a forte (f) dynamic. The Kasha/Bubba part consists of whole rests across all five measures.

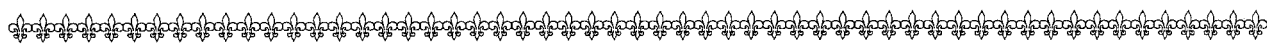
First system of a musical score. It consists of five staves. The top two staves are in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contain whole rests. The third staff is in treble clef with the same key signature and contains a melodic line of eighth and sixteenth notes, with five measures of half rests indicated below. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature and contains a melodic line of eighth and sixteenth notes, starting in the fourth measure. A dynamic marking *f* (forte) is placed below the fifth staff.

Second system of the musical score, continuing from the first. It also consists of five staves. The top two staves are in treble clef with a key signature of two sharps and contain whole rests. The third staff is in treble clef with the same key signature and contains a melodic line of eighth and sixteenth notes, with five measures of half rests indicated below. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature and contains a continuous melodic line of eighth and sixteenth notes.

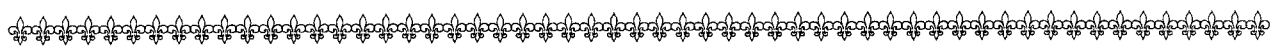
The first system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and contains a melody starting with a quarter rest, followed by eighth and quarter notes. A dynamic marking of *f* (forte) is placed below the first measure. The second staff is in treble clef with a key signature of one sharp and contains whole rests for all five measures. The third staff is in treble clef with a key signature of one sharp and contains a series of eighth notes, with a slur underneath. The fourth staff is a blank staff with a brace on the left. The fifth staff is in bass clef with a key signature of one sharp and contains a series of quarter notes, with a slur underneath.

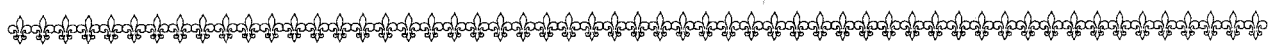
The second system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp and contains a melody of eighth and quarter notes, ending with a quarter rest. A dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) is placed below the last measure. The second staff is in treble clef with a key signature of one sharp and contains whole rests for the first four measures, followed by a series of eighth notes in the fifth measure. A dynamic marking of *f* (forte) is placed below the fifth measure. The third staff is in treble clef with a key signature of one sharp and contains a series of eighth notes, with a slur underneath. The fourth staff is a blank staff with a brace on the left. The fifth staff is in bass clef with a key signature of one sharp and contains a series of quarter notes, with a slur underneath.

The first system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains four measures of music, each starting with a quarter rest followed by a quarter note and then a pair of eighth notes. The second staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of continuous eighth-note runs. The third staff is in treble clef with the same key signature, featuring a sustained chord of F# and C# marked with a *p* (piano) dynamic, with a slur underneath. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, containing four measures of eighth-note runs.

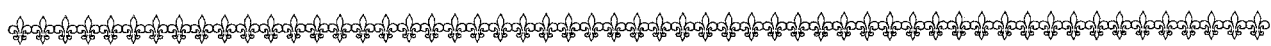
The second system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains four measures of music, with the first three measures matching the first system and the fourth measure featuring a rising eighth-note scale marked with a *f* (forte) dynamic. The second staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of eighth-note runs, with the final measure marked with a *mp* (mezzo-piano) dynamic. The third staff is in treble clef with the same key signature, featuring a sustained chord of F# and C# marked with a *p* (piano) dynamic, with a slur underneath. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, containing four measures of eighth-note runs.

The first system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melody with eighth and sixteenth notes, including a triplet of sixteenth notes in the fourth measure. The second staff is in treble clef with the same key signature, featuring a continuous sixteenth-note arpeggiated pattern. The third staff is in treble clef with the same key signature, showing a sequence of eighth notes with a dotted quarter note, each marked with a 'p' (piano) dynamic. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, containing a simple eighth-note bass line.

The second system of musical notation also consists of five staves, continuing the piece. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps, continuing the melody from the first system. The second staff is in treble clef with the same key signature, continuing the sixteenth-note arpeggiated pattern. The third staff is in treble clef with the same key signature, continuing the eighth-note sequence with 'p' dynamics. The fourth staff is empty. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, continuing the eighth-note bass line.

f

Капшук

p

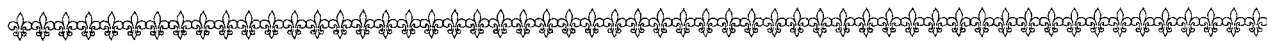
mf

mp

mf

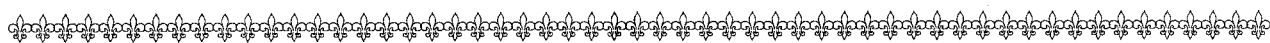
mp

mf

The first system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a series of eighth and sixteenth notes, followed by rests. The second staff is also in treble clef with the same key signature, featuring chords and moving lines, with a forte (*f*) dynamic marking. The third staff is empty. The fourth staff is in alto clef and contains a rhythmic pattern of eighth notes, with the word "Бубен" (Buben) written above it. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, containing a rhythmic pattern of eighth notes.

The second system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps, featuring a series of eighth notes and a forte (*f*) dynamic marking. The second staff is also in treble clef with the same key signature, containing a series of eighth notes and a forte (*f*) dynamic marking. The third staff is in treble clef with the same key signature, featuring a long, sustained note with a slur underneath. The fourth staff is in alto clef and contains a rhythmic pattern of eighth notes. The fifth staff is in bass clef with the same key signature, containing a series of eighth notes.

The first system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#), containing four measures of quarter notes. The second staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of eighth notes. The third staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of quarter notes with a fermata over the first, third, and fourth measures. The fourth staff is a single line with a key signature of two sharps, containing four measures of quarter notes. The fifth staff is in bass clef with a key signature of two sharps, containing four measures of quarter notes.

The second system of musical notation consists of five staves. The top staff is in treble clef with a key signature of two sharps, containing four measures of quarter notes. The second staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of eighth notes. The third staff is in treble clef with the same key signature, containing four measures of quarter notes with a fermata over the first, third, and fourth measures. The fourth staff is a single line with a key signature of two sharps, containing four measures of quarter notes. The fifth staff is in bass clef with a key signature of two sharps, containing four measures of quarter notes. The first measure of the second staff has a dynamic marking of *f* (forte).

The first system of musical notation consists of five staves. The top four staves are in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The bottom staff is in bass clef with the same key signature. Measures 1-4 show a complex melodic and harmonic texture. The first staff has a series of eighth and sixteenth notes. The second staff has a similar rhythmic pattern. The third staff features a series of half notes with a fermata over the first measure. The fourth staff has a series of eighth notes. The fifth staff has a series of quarter notes.

The second system of musical notation consists of five staves, continuing from the first system. Measures 5-9 show a continuation of the musical texture. The first staff has a series of eighth and sixteenth notes. The second staff has a similar rhythmic pattern. The third staff features a series of half notes with a fermata over the first measure. The fourth staff has a series of eighth notes. The fifth staff has a series of quarter notes. The system concludes with a double bar line. The dynamic marking *ff* (fortissimo) is present at the end of the system.

Шастак

Старадаўні масавы беларускі народны танец. У Вялікім княстве Літоўскім шастаком называлася дробная разменная манета, што і абумовіла з'яўленне танца пад такой назвай:

*Шэсць дзён малаціла, шастак зарабіла,
А за таго шастака заўпала мужыка.*

Мелодыя танца дайшла да нашых часоў. Так, у 1963 г. яе запісаў на Віцебшчыне Л.М.Фёдараў, а ў 1977 г. у Пухавіцкім раёне Мінскай вобласці ад С.І.Стральцова былі запісаны прыпеўкі да танца. Музыкальная апрацоўка зроблена да пастаноўкі танца ў ансамблі "Крупіцкія музыкі". Пры выкананні партый скрыпкі і альт трэба звярнуцца да сурдзіны, імітуючы гучанне віёл.

Стрымана

Флейта

Скрыпка

Альт

Дуда

Званы

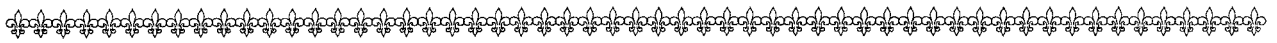
Бубен
Вялікі барабан

Кантрабас

f

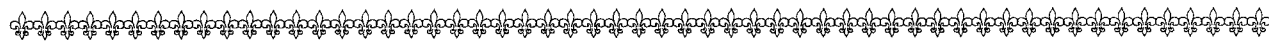
mf

Вялікі барабан

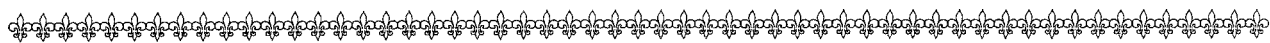

First system of musical notation, consisting of five staves. The key signature is two sharps (F# and C#). The first staff is a single treble clef. The second and third staves are a grand staff (treble and bass clefs). The fourth and fifth staves are another grand staff (treble and bass clefs). The notation includes whole rests in the first four staves. The fifth staff (the bottom grand staff) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, and a bass line with eighth notes. The first four staves of the fifth grand staff contain whole rests.

Second system of musical notation, consisting of five staves. The key signature is two sharps (F# and C#). The first staff is a single treble clef. The second and third staves are a grand staff (treble and bass clefs). The fourth and fifth staves are another grand staff (treble and bass clefs). The notation includes whole rests in the first four staves. The fifth staff (the bottom grand staff) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, and a bass line with eighth notes. The first four staves of the fifth grand staff contain whole rests.

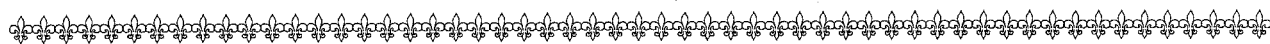

* Пры змене рухаў смяк са струн не здымаецца ў скрыпкі, альты, басэтылі.

The first system of musical notation consists of five measures. It features a grand staff with three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contains whole rests. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing eighth-note chords. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing eighth-note chords. A melodic line is written on a single staff below the middle staff, featuring eighth notes and rests, with a slur and a fermata over the first four measures.

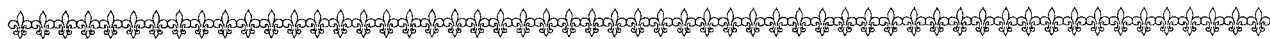
The second system of musical notation consists of five measures. It features a grand staff with three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and contains whole rests. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing eighth-note chords. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing eighth-note chords. A melodic line is written on a single staff below the middle staff, featuring eighth notes and rests, with a slur and a fermata over the first four measures.

The musical score is divided into two systems. The first system consists of five staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (D major) and contains whole rests. The second staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a melody of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic. The third staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a melody of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic. The fourth staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a piano accompaniment of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic. The fifth staff is a bass clef with a key signature of two sharps and contains a piano accompaniment of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic. The second system consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains whole rests. The second staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a melody of eighth notes. The third staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a melody of eighth notes, including a triplet marked with a '3' over it. The fourth staff is a treble clef with a key signature of two sharps and contains a piano accompaniment of eighth notes. The fifth staff is a bass clef with a key signature of two sharps and contains a piano accompaniment of eighth notes.

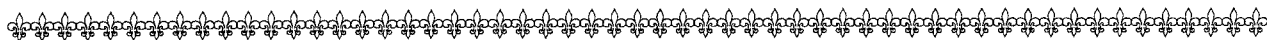

Музыкальный фрагмент, состоящий из двух систем нот. Первая система включает пять стaves: Treble, Treble, Bass, Treble, Bass. Вторая система включает пять стaves: Treble, Treble, Bass, Treble, Bass. Музыка написана в D-мажоре (два диэза) и 3/4 такта. В первой системе на третьем Treble staff есть триplet eighth notes, обозначенный цифрой 3 в кружке. Динамические обозначения: *p* (piano), *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), *simile*. В второй системе на четвертом Treble staff написано слово *Бубен* (Buben) над *mf* динамикой. Также присутствуют акценты и штрихи.

First system of musical notation. It consists of five staves. The top staff is a single treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second and third staves are a grand staff (treble and bass clefs) with a key signature of two sharps. They contain a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The fourth and fifth staves are also a grand staff with a key signature of two sharps, but they contain whole rests, indicating they are silent for this system.

Second system of musical notation. It consists of six staves. The top staff is a single treble clef with a key signature of two sharps. It features a melodic line with trills (marked 'tr') and dynamic markings of *p* and *pp*. The second and third staves are a grand staff with a key signature of two sharps. The second staff has a melodic line with eighth notes and dynamic markings of *mp* and *p*. The third staff has a harmonic accompaniment with chords and dynamic markings of *p* and *pp*. The fourth and fifth staves are a grand staff with a key signature of two sharps, containing whole rests. The sixth staff is a single bass clef with a key signature of two sharps, containing a melodic line with eighth notes and a dynamic marking of *p*. The text 'Вялікі барабан' (Great Drum) is written above the fifth staff.

tr

mf

mf

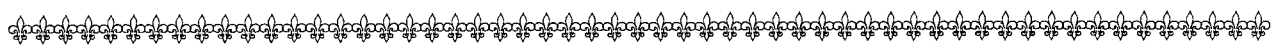
mf

mf

Бубен

mf

mf

musical score system 1

Staff 1: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4.

Staff 2: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *simile*, *f*.

Staff 3: Bass clef, key of D major. Initial notes: D3, E3, F#3. Markings: *mf*, *Вялікі барабан*.

Staff 4: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *mf*, *Вялікі барабан*.

Staff 5: Bass clef, key of D major. Initial notes: D3, E3, F#3. Markings: *simile*.

musical score system 2

Staff 1: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *tr*, *f*.

Staff 2: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *f*, *ff*.

Staff 3: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *f*, *ff*.

Staff 4: Treble clef, key of D major. Initial notes: D4, E4, F#4. Markings: *f*, *ff*.

Staff 5: Bass clef, key of D major. Initial notes: D3, E3, F#3. Markings: *f*, *ff*.

tr~ tr~

tr~ tr~

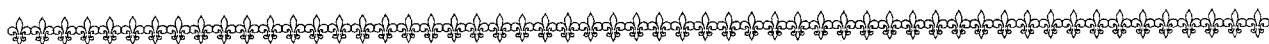
ff

ff

ff

ff

ff

ЗМЕСТ

<i>Саўка ды Грышка</i>	<i>5</i>
<i>А ў лесе, лесе ды на верасе</i>	<i>5</i>
<i>Добры вечар, госці</i>	<i>6</i>
<i>Дударэньку – гаспадэньку</i>	<i>6</i>
<i>Учора лісухна ў госцях была</i>	<i>7</i>
<i>Ах, Мічэк</i>	<i>8</i>
<i>Скакуха</i>	<i>9</i>
<i>Ах ты, дудка мая</i>	<i>10</i>
<i>У карчомцы</i>	<i>14</i>
<i>Мой міленькі памёр</i>	<i>17</i>
<i>Журба</i>	<i>24</i>
<i>Юрачка</i>	<i>27</i>
<i>Мікіта</i>	<i>31</i>
<i>Кругавая</i>	<i>34</i>
<i>Шастак</i>	<i>44</i>